

JEAN E. PENDZIWOL

FIICELE PAZNICULUI

PARTEA ÎNTÂI

SFÂRȘITURI ȘI ÎNCEPUTURI

1

Arnie Richardson

Labradorul negru îmbătrânește. Cu picioarele înțepenite de artrită, merge anevoie pe cărarea bătătorită, purtându-și trupul vânjos peste rădăcini, printre plopi și mesteceni. Având pe bot o mulțime de pete cenușii, adulmecă aproape de nivelul solului, luând urma stăpânlui.

E un ritual de dimineață, ce începe de la casele din Silver Islet¹ și se continuă prin pădurea din Middlebrun Bay², un ritual pe care l-au urmat încă de când labradorul era un cățelandru cu picioare deși rate. Dar chiar și atunci, cu atâția ani în urmă, bărbatul avea părul cărunt, riduri în jurul ochilor și fire argintii în barbă. Acum, bărbat și câine merg încet, făcând grimase de durere din cauza articulațiilor țepene și măsurându-și cu grijă pașii. În fiecare dimineață când pornesc la drum în lumina palidă a zorilor, îi animă bucuria de-a mai putea face asta pentru încă o zi.

¹ Insulă de mici dimensiuni din nordul provinciei Ontario, Canada (n.tr.)

² Golf din provincia Ontario, Canada (n.tr.)

Bărbatul se sprijină de un baston, un par lung de pin, noduros, șlefuit mai întâi de valurile Lacului Superior¹, apoi lăcuit în atelierul lui, până a ajuns să lucească. Nu are nevoie de acesta până când poteca nu începe să urce, dar apoi strânsoarea lui e tot mai fermă, iar bucată de lemn devine parte integrantă din el. Fac un popas în vârful unei creste. Aici se unesc două poteci. Cea pe care au pornit ei întâlnește drumul mult mai larg și mai bătătorit ce face parte din traseul de drumeții al parcului Sleeping Giant Provincial². La ora asta, parcul e liniștit.

Această peninsulă, ce înconjoară marginile Lacului Superior, e un loc mistic; falezele stâncoase, parcă dăltuite, și crestele bătute de vreme, cioplite în chip misterios de apă, ploaie și timp, iau forma unui uriaș care-și doarme somnul adânc într-un leagăn din apă înghețată. Legendele vorbesc despre un zeu Ojibwe³, Nanibijou, ce-ar sta întins la intrarea în Thunder Bay⁴, un uriaș transformat în stană de piatră, paznic pe veci al depozitelor bogate în argint. Se prea poate că povestea să fie un mit, dar argintul exista în realitate. Pentru extragerea bogățiilor au fost săpate puțuri adânci, mult sub nivelul Lacului Superior, minerii care-au pornit în căutarea zăcămintelor riscând mereu să dea de apă. Mina a retrasă la viață orașul ce fusese pe vremuri doar un cătun cu o mână de case din lemn, o fierărie, un magazin, toate abandonate în momentul în care Lacul căstigase bătălia și îngropase argintul într-un mormânt de gheață. După câțiva ani, proprietarii cabanelor s-au întors, au șters de praf podelele și mesele, au lustruit ferestrele, au bătut în cuie țiglele desprinse, iar Silver Islet s-a retrasă la viață, chiar dacă doar pentru un sezon, în

¹ Cel mai mare dintre cele cinci Mari Lacuri ale Americii de Nord (n.tr.)

² Parc din peninsula Sibley, aflată în partea de nord-vest a provinciei Ontario (n.tr.)

³ Trib de nativi americanii care trăiesc în Canada și nordul Statelor Unite (n.tr.)

⁴ Orașul-reședință al provinciei Ontario, Canada (n.tr.)

Fiicele paznicului

fiecare an. Timp de generații, familia bărbatului și-a petrecut vara într-o dintre cabane, venind chiar și iarna, în vacanță, pentru câteva zile, sau chiar săptămâni, dacă vremea era blândă. Străbătuse poteca astă încă de când era copil.

Omul și câinele coboară spre țarm, câinele unduindu-și coada prin aer, iar omul lovind cu bastonul ba pământul umed, ba câte o stâncă tare, pe cărarea ce duce spre golf. Lacul Superior se trezește la viață, dezbarându-se de ceață ce-l învăluise peste noapte, ca un văl. În ceasurile dinaintea răsăritului, sirenele de ceață ale farurilor din Trowbridge¹ și Porphyry² au trimis semnale spre vasele nevăzute ce-și croiau cu grija drumul de-a lungul Thunder Bay, dincolo de golful de la piciorul Uriașului Adormit, spre Isle Royale³ și pe culoarele de transport ale Lacului Superior. Dar odată cu răsăritul soarelui și pe măsură ce vântul s-a întreținut, s-a dus orice vălătuc de ceață, iar sirenele au amușit. Sunetul lor puternic și amenințător a lăsat locul păsărilor ce cântă serenade perechii ieșite la plimbare.

Pentru cei doi, alarma ar fi fost însă un acompaniatment mai potrivit.

Câinele grăbește pasul, simțind apropierea Lacului. Oasele-i sunt obosite și vederea slăbită, dar e labrador și simte chemarea apei. Trece pe lângă bărbat și merge cu pas întins pe plaja din Middlebrun Bay. Înhață un băț din resturile ce plutesc la marginea Lacului, aduse de valuri în timpul unei furtuni recente. Merge de-a lungul țărmului, iar urmele labelor sale în nisip sunt sterse de apa Lacului la fel de repede precum au apărut.

Bărbatul nu e cu mult în urmă, dar e suficient de departe încât câinele să simtă prezența ei înainte ca pașii stăpânlui să

¹ Comună din provincia Ontario, Canada (n.tr.)

² Insulă din nord-vestul provinciei Ontario, Canada (n.tr.)

³ Cea mai mare insulă naturală a Lacului Superior, cu o suprafață de 535 de kilometri pătrați (n.tr.)

lase prima urmă în nisip. Vederea labradorului e încețoșată, dar poate distinge silueta acesteia când se ițește de după stânci sau copaci, de după nivelul țărmului sau printre valuri. Câinele stă în apă și latră. A scăpat bățul, a uitat de el.

E lungă de opt metri, are coca de lemn plină de așchii, o gaură mare la babord, iar ghiul i se leagănă în ritm cu valurile Lacului. Fiecare mișcare a apei o desprinde de fundul stâncos și o aşază la loc, lăsând-o în balans. Vela mare îi e încă ridicată și fâlfâie în bătaia vântului. E ferfeniță. Barca se leagănă, santina îi e spartă, iar Lacul Superior o pune în mișcare cu unduirile lui. Bărbatul nu are nevoie să vadă numele scris cu vopsea pe pupă ca să știe că e vorba de *Wind Dancer*.

Se îndreaptă grăbit spre barcă, dar nisipul îi încetinește înaintarea, iar urmele pașilor săi, secondeate de aceea lăsată de capătul bastonului, par un mesaj în codul morse. Apa golfului e puțin adâncă, dar barca se află în acea parte a Lacului unde sunt stâncile. Bărbatul nu dă atenție labradorului ce se agită, ci strigă în direcția bărcii, ca să vadă dacă e cineva la bord. Înaintează împetricindu-se, pleoscăind prin apa înghețată. Amorțeala începe să se facă simțită și-i prinde picioarele ca într-o strânsoare, dar n-o bagă în seamă și înapoiează în continuare spre stânci, evitând porțiunea de apă dintre ambarcațiune și țărm și aruncându-se în carlingă, unde stă în picioare, tremurând.

Nu a mai fost niciodată la bordul *Wind Dancer*, dar amintirile dau năvală gata să-l copleșească, când privește cârma ruptă și parâma ce a plesnit. Îi vine în minte fortăreața pe care-o construisează împreună, în copilarie, din bucățile de lemn aduse de valuri, simte din nou smucitura undiței, din ziua când au ieșit pentru prima oară singuri la pescuit în canalul Walker¹, în *Sweet Pea*, barca aceea cu vele în patru colțuri, simte gustul berii pe care-o furaseră dintr-un coș de picnic și-o băuseră pe plaja cu nisip negru, din capătul insulei Porphyry. Aude niște nume șoptite, Elizabeth și Emily.

¹ Canal aflat la sud de insula Porphyry din Ontario, Canada (n.tr.)

Fiiicele paznicului

– Dar-ar dracii, Charlie!

Vorbește tare, uitându-se sus spre catarg, spre vela făcută ferfeniță și spre siluetele a doi pescăruși care planează deasupra.

– Ce mama dracului ai mai făcut acum?

Au trecut șaizeci de ani de când și-au vorbit ultima oară, șaizeci de ani de când insula Porphyry a fost mistuită de flăcări. A văzut de multe ori *Wind Dancer*, a auzit povești despre căpitanul ei, Elizabeth. și despre Emily. Dar el și Charlie nu și-au mai vorbit de atunci. Dacă ar fi făcut-o, s-ar fi gândit la episodul acela în care fuseseră complici, chiar dacă mânați de bune intenții, și regretele i-ar fi copleșit. Acel episod l-a bântuit. N-a trecut nici măcar o zi în care să nu se gândească la asta. Nici măcar una.

Bătrânul apucă un tachet¹ pentru a-și menține echilibrul și aruncă o privire în jos, spre scara ce se zărea sub trapă. Zărește o pernă pentru scaun și o șapcă de baseball ce plutesc. Pe masa din carlingă e o stivă de cărți. Vela spălăcită folosită pe post de față de masă flutură în vânt, având alături un mânunchi de sfiori.

Se aşază pe locul cărmaciului. Labradorul s-a potolit. Doar zgomotul păsărilor și șuierul slab al vântului, împreună cu clipocitul apei și cu scârțâitul ca un vaiet al bărcii, se mai aud și îi mai intrerup sirul gândurilor. Charlie Livingstone nu e la bord.

Nu e nicio urmă de mișcare pe *Wind Dancer*, cu excepția unei lămpi cu kerosen, ce pâlpâie, arzând slab, agățată de ghiu ca lumina unui far.

¹ Suport montat pe o navă, folosit de obicei pentru legarea parâmelor simple (n.tr.)

Morgan

Ce pierdere de vreme! O adunătură de aşa-zии buni samariteni, care visează împreună la politici tămpite. „Studiem...“ cum le-au zis? „Procese curative de reabilitare.“ Ca să spună că au încercat, că s-au îndreptat plini de înțelegere spre un biet copil defavorizat – „Ia uite ce geniali și progresiști suntem noi“. Captivi în bulele lor mici, cu odraslelor lor cuminți și politicoase, care merg la școală și-și fac temele, depun petiții împotriva mâncării nesănătoase, cer abolirea foamei din Africa, joacă-n echipa de baschet a școlii și nu vin niciodată acasă drogați sămbătă seara. Și se felicită singuri și zic: „Ia uite ce părinți buni suntem noi. Ia uite ce buni cetăteni suntem noi“. De-ar ști ei!

Lasă-i să pună un biet plasture pe-o rană mare și urâtă, să-mi arate calea cea bună. O să-mi cer scuze și o să le accept, de formă, compasiunea. În realitate, nici măcar n-a fost vina mea. Sistemul m-a abandonat.

Pierdere de vreme, să mor eu.

Mi-au perchezitionat rucsacul. Trebuia să scap de el înainte să ajung la McDonald's. Sau măcar să fi scăpat de spray-urile cu

Fiicele paznicului

vopsea. N-aveam cum să-i fac din vorbe. „Nu, domnule polițist, nu am fost în apropierea Azilului Boreal. Nu, domnule, nu am nicio legătură cu acel graffiti. Spray-urile nu sunt ale mele. Le ţin pentru un prieten. Care? Păi, ăăă... nu-i aici.“

Dobitoii. Nu mi-a luat niciunul apărarea. Toți țineau ochii-n pământ și beau Cola dietetică. Mă priveau de sus, ca părinții lor. „Biata de ea? Poți să spui că-i vina ei?“

Uite că da.

Când m-au adus acasă, mi-am dat seama că lui Laurie îi sărise țandăra. Mi-a ținut predici despre cât e de „dezamăgăită“ de mi-am dat ochii peste cap. Sunt în plasament la ei de peste un an și, chiar dacă ei dau impresia că le pasă de mine, mie mi se rupe. Nu-s părinții mei și n-am de gând să mă prefac nicio clipă c-ar fi. N-o să stau mult timp cu ei. Sunt doar un copil în plasament dintr-o mulțime de-ăștia ca mine care au stat la ei.

Autobuzul oprește clătinându-se în fața unei clădiri uriașe și mă lasă la Azilul Boreal înainte să plece mai departe în trombă. Am rămas singură pe strada tăcută, flancată de-un șir de copaci, și bate un vânt rece. Ici și colo, grămăjoare de frunze căzute se rostogolesc pe bordură. Merg în urma lor, până ajung la intrare.

Doamne, ce mă seacă toamna!

Ușa e închisă și trag de câteva ori de ea înainte să observ interfonul. Normal că-i închisă. Locul ăsta-i ticsit de babalăci bogătani, din ăia care-și permit să aibă popriile asistente medicale, bucătari cu normă întreagă și apartament lângă râu. De parcă le-ar păsa. Poate nici nu-și aduc aminte ce-au mâncat la micul dejun. Apăs pe sonerie și prin interfon se-aude o voce bruiată de hârâielii. Nu înțeleg o iota din ce spune, dar cred că mă întreabă care-i numele meu.

– Morgan. Morgan Fletcher.

Urmează o pauză lungă înainte să se audă soneria și clicul ce descuie ușa.

Găsește biroul administrației și mă opresc, pentru a bate la ușa întredeschisă. La birou, o femeie între două vârste răsfoiește dosare.

– Ia loc, Morgan, spune ea, fără să se sinchisească să ridice ochii.

Pe o plăcuță abia vizibilă din cauza maldărelor de acte de pe masă scrie „Anne Campbell, director executiv al departamentului de asistență socială“. Cred că o să-mi administreze „procedura curativă de reabilitare“.

– În regulă, oftează doamna Campbell, deschizând dosarul pe care îl ținea în mâna. Tu ești Morgan Fletcher. Își scoate ochelarii și-i pune pe birou. Înțeleg.

Ștui ce înțelege. Înțelege ce vrea când îmi vede părul lucios, negru ca noaptea, drept. Sau machiajul negru din jurul ochilor cenușii, blugii mulăți, cizmele înalte și cerceii argintii înșirați pe lobii urechilor. Sau fața palidă, devenită și mai palidă de la machiaj, și buzele de un roșu aprins.

Mă las pe spate în scaun, picior peste picior. Deci aşa vine treaba. În regulă.

– Ei bine, Morgan, o să prestezi muncă în folosul comunității, așa-i? Aici scrie că ai fost de acord să cureți graffiti-ul și să ajuți cu alte lucrări de menenanță, sub supravegherea omului nostru de serviciu. Mă privește din nou. O să vii aici în fiecare marți și joi, timp de patru săptămâni, după ore.

– Mda.

Lovesc ușor cu vârful piciorului partea din față a biroului și-mi privesc unghiile de la mâini. Sunt vopsite în roșu, ca buzele. Roșu săngeriu.

– Înțeleg, spune ea.

Fiicele paznicului

Iar. Doamna Campbell se oprește o clipă, și-mi dau seama că mă studiază. Știu ce e-n dosarul ăla. N-am nevoie de criticele ei. Sau, și mai rău, de mila ei. Mă uit la o plantă agățătoare, așezată pe dulapul cu dosare. Oftează din nou.

– Păi, atunci cred c-ar fi bine să-ți facem cât mai curând cunoștință cu Marty.

Lasă pe birou dosarul în care se află tot trecutul meu și, n-am de ales, o urmez pe hol.

Marty e bătrân, dar nu chiar ca ăștia care stau aici. Cu burta aia rotundă încadrată de bretelele de la pantalonii roșii seamănă cu un Moș Crăciun fără barbă. Sprâncenele lui par să aibă o voință proprie. Sunt îndreptate în jos, albe ca zăpada și stufoase, cu fire de păr întinse în toate direcțiile. Stufoșenia lor compensează lipsa părului de pe creștet. Acolo are o chelie lucioasă, iar la ceafă, o porțiune cu păr ciufulit care se întinde de la o ureche la cealaltă. Ochii de sub sprâncenele rebele îmi atrag cel mai mult atenția: sunt de un albastru pătrunzător, au culoarea cerului într-o zi rece de iarnă.

Marty stă la biroul lui, o masă veche așezată foarte aproape de un perete, într-o cameră tehnică înțesată de lucruri. Pe masă este un teanc de ziare și o carte pe coperta căreia se află poza unei picturi înfățișând o dansatoare. Recunosc pictorul: Degas¹. E unul dintre preferații mei. În cartea aia veche a noastră, făcută ferfeniță, erau picturi ale tuturor impresioniștilor², dar Degas îmi plăcea cel mai mult. Probabil că Marty folosește paginile cărtii ca să șteargă pensulele.

– Ea e Morgan, spune doamna Campbell.

¹ Edgar Germain Hilaire Degas (1834-1917), pictor francez cunoscut pentru picturile sale ce reprezintă balerine. (n.tr.)

² Curent în pictură, și mai apoi în toate artele, în care accentul este pus pe impresiile produse de o scenă sau un obiect. Este un curent ce marchează desprinderea artei moderne de formalismul tradițional, dezvoltat în pictură mai ales în Franța secolului al XIX-lea. (n.tr.)

Se ridică, își aranjează pantalonii cu bretele și mă privește
cu ochii albaștri, ca de gheăță, până când îmi cobor pri-
virea și încep să mă uit fix la gresia pătată.

– Morgan, spune el, dând din cap ca pentru a aproba.
Te-am aşteptat. Stai să-mi iau o salopetă pe mine.

Doamna Campbell se întoarce și pleacă fără să mai scoată
o vorbă.

Am impresia că faptul că-s aici are mai mult legătură cu
Marty decât cu ea.

3

Elizabeth

Ceaiul a fost servit la ora care trebuie, ca de obicei. E unul
dintre lucrurile care-mi plac la locul astă.

Cred că înclinația spre rutină este un obicei rămas din
copilăria petrecută la far. Timp de atâția ani viața mea a fost
măsurată în ore și în minute, împărțită între timpul de acasă
și timpul de la serviciu, presărată de momente ca aprinderea
șemineului, pornirea mecanismelor, verificarea nivelului
combustibilului.

Aici încep să mă simt ca acasă. După atâția ani. Câți au
trecut? Să tot fie vreo trei de-acum. Zilele par că se contopesc;
anotimpurile se întrepătrund, am pierdut șirul. Am avut
noroc c-am găsit locul astă, unde pot fi destul de liberă și să
am parte de îngrijirile de care am nevoie. În plus, era timpul
să revin, să las mica vilă de pe coasta Toscanei, unde am stat
aproape jumătate de secol. Ne-am mutat acolo ca să fim în
apropierea mării, să auzim pescărușii și valurile ce se izbesc